

Bestaat Bana (7) uit Aleppo?

“We weten nu zeker dat het leger ons gevangen zal nemen. We zien elkaar op een andere dag, lieve wereld. Dag. Fatemah, de moeder van Bana Alabed uit Aleppo sluit de twitteraccount van haar dochter op 4 december af

Hoe een zevenjarig meisje uit Aleppo de Anne Frank van deze tijd werd *Caitlin Gibson in The Washington Post*

Vanuit het bestookte Oost-Aleppo twittert Bana over haar leven en geeft ze de inwoners een stem en een gezicht. Ze praat over vallende bommen en haar gewonde vader, maar ook over haar wisselende melkgebit. *NOS.nl*

Je kunt je standpunten niet baseren op een video die ondersteund wordt door de terroristen of hun aanhangers. Het is een spel, een spel van propaganda, een spel van media.

De Syrische president Bashar al-Assad tegen de Deense tv-zender TV2

Verbaasd dat de media verliefd zijn op de tweets die naar men zegt van een 7-jarig meisje komen, terwijl niemand haar gecheckt heeft. *Erin MacAdams op Twitter*

Na een uitgebreide analyse van alle openbare informatie komen we tot de conclusie dat Bana echt bestaat. *Ex-militair Nick Waters en beeldanalist Timmi Allen van het onderzoekscollectief Bellingcat*

list Timmi Allen van het onderzoekscollectief Bellingcat

Bana en haar moeder worden constant aangevallen door critici die bewust leugens en valse informatie verspreiden om de echtheid van hun accounts in twijfel te trekken. *Waters en Allen*

Alstublieft, red ons nu! *Fatehma, gisteren op Twitter*

Opinie

Het cynisme voorbij

Weg met het cynisme. Wat we eer dan ooit nodig hebben, is idealisme. Er was veel af te dingen op het gloedvolle betoog van Jan Terlouw laatst in 'De wereld draait door'. Vroeger was niet alles beter. Bovendien keert het verleden niet terug. Maar wat belangrijker is: Terlouw sprak het idealisme in ons aan. Lang niet alle reacties waren positief. Veel waren ronduit cynisch, van Jan Dijkgraaf en van de mensen van websites als Geenstijl en The Post Online. Ze begonnen met onversneden jij-bakken: Terlouw en zijn partij D66 zijn volgens hen

mede verantwoordelijk voor de verslechteringen. Misschien hebben ze gelijk, maar dit cynisme helpt ons niet verder. Het is goed om kritisch te zijn, maar slecht om altijd andermans goede bedoelingen en oprechtheid te wantrouwen. Het kan een manier zijn om jezelf te beschermen voor teleurstellingen en pijn. Cynisme kan grappig zijn, in de sarcastische vorm. Geenstijl en in mindere mate The Post Online zijn daardoor voor veel mensen aantrekkelijk. Maar het blijft negatief, het blijft afwijzend. Het maakt blind voor het goede en het betere.

De cynische coalitie zegevierde bij het referendum over het Oekraïne-verdrag. Diezelfde coalitie, die in ten minste drie politieke partijen uiteen is gevallen, lijkt nu weer verenigd in de woede tegen de afspraak die premier Mark Rutte met de andere leden van de Europese Unie heeft gemaakt. Links en rechts maken zich schuldig aan cynisme. Over en weer vallen harde en agressieve verwijten van racisme en fascisme, van islamofobie en naïviteit. En dat de politici en media in het complot zitten en soms zelfs corrupt zijn. Klagen, schelden en bedreigen

bijschrift tag with 9 point dummy text.

helpt ons land niet verder.

Positief over Donald Trump

„Kun je niet een keer wat positiefs schrijven over Donald Trump?“, vroeg een vriendin mij. Tja. Moeilijk. Toen ik begon met schrijven voor deze krant, werd me snel duidelijk dat ik niet in staat was Hillary Clinton en Donald Trump hetzelfde te benaderen. Ik heb geprobeerd aan elk van beiden evenveel aandacht te besteden en heldere argumenten te gebruiken. Maar neutraal, nee. Als geesteswetenschapper weet ik dat distantie een mooi streven is, maar dat het naïef is te denken dat onderzoek waarde vrij kan zijn. Je kunt geen verhaal vertellen zonder andere verhalen achterwege te laten. Omdat ik voorstander ben van openheid hierover, houd ik wel van de Amerikaanse traditie dat media in de

aanloop naar de verkiezingen expliciet partij kiezen. Nederlandse media hebben ook een politieke kleur, maar die blijft impliciet. Zo kun je de indruk krijgen dat media objectief zijn, terwijl dat niet klopt. Kwalijk – vond ik altijd.

Gesegregeerd

Maar de laatste tijd verschuift mijn standpunt. In de VS zijn de media de afgelopen twintig jaar radicaal gepolariseerd. Inmiddels is er nauwelijks meer een basis van simpele feiten waarover iedereen het eens is. De Wall Street Journal heeft een tool ontwikkeld waarmee dit in één oogopslag duidelijk is. De 'Blue Feed, Red Feed' laat zien hoe de berichtgeving van Republikeinse versus de Democratische media verschilt. Als je daarnaar kijkt – het blijkt trouwens ook uit andere onderzoeken – zie je dat er twee totaal verschillende Amerika's zijn. Niet gesegregeerd naar ras, klasse of wat dan ook, maar naar politieke kleur. Als je vooral via Facebook of Twitter het nieuws volgt, dan wordt de selectie nieuwsberichten bepaald door het algoritme van het medium. Facebook wil gebruikers zo lang mogelijk op de website houden, dus biedt het je bij voorkeur geen berichten aan die

je irriteren. Zodoende kom je via sociale media zelden berichten tegen die niet passen bij je politieke voorkeur. Zo leven de twee Amerika's langs elkaar heen. De CIA zegt dat Russische hackers de Amerikaanse verkiezingen hebben beïnvloed. Donald Trump spreekt dat tegen. De feiten lijken volkomen ondergeschikt aan politieke belangen. Terwijl er toch echt een objectief antwoord mogelijk moet zijn in dit geval. De waarheid ligt niet in het midden. Het is gebeurd, of niet.

Liegen

Maar in een wereld die zo is opgebouwd, is het makkelijk liegen. Sterker nog, aantonen dat iets feitelijk onjuist is, is in die wereld een politiek statement. Een feitoïde – een uitspraak die zich als feit gedraagt, maar niet waar is – introduceren, wordt een legitieme interventie. Ik zal de eerste zijn om te benadrukken dat verhalen, waar of niet, ertoe doen. En Trump produceert ijzersterke verhalen en feitoïden, waartegen het establishment zich slecht kan wapenen. Je hoort vaak dat Trumps motto is: 'het maakt niet uit wat ze over je zeggen, als ze maar over je praten'. Voor de meeste politici klopt die uitspraak niet. Het oproepen van een heftige negatieve reactie is meestal politieke zelfmoord. Maar in een tijd waarin veel mensen bijna niets meer voelen bij politiek, staat Trump sterk omdat hij wel een reactie oproept. Zelfs als dat een kotsneiging is, is het meer dan niets. Overigens geloof ik niet dat het Donald Trump koud laat wat mensen van hem vinden. Hij is juist – op het ontroerende af –

gevoelig voor de mening van anderen. Hij wil geprezen en beklopt worden, het liefst door mensen waar hij tegenop kijkt. Tijdens het extreem vijandige tweede debat in oktober vroeg iemand uit het publiek beide kandidaten om iets aardigs over de ander te zeggen. Trumps campagne zat op een dieptepunt – zo erg dat hij zich genoodzaakt zag de buitenechtelijke exen van Clintons echtgenoot op de voorste rij te zetten. Maar toen Hilla-

maar hij bedoelde het niet slecht, en kunnen we er nou over ophouden alsjeblieft? Zulke types kennen we uit het dagelijks leven en als figurant in grappige en romantische films. Het is een stereotype waar veel Amerikanen zich lekker aan kunnen ergeren, maar waar ze uiteindelijk vergevingsgezind tegenover staan. Zo krijgt Trump het voordeel van de twijfel. Het is jammer voor Hillary Clinton – en velen met haar – dat er in films zo weinig types zitten die op haar lijken. En voor zover ze er zijn, zijn ze bitchy en onsympathiek. Dat Clinton toch meer stemmen kreeg dan welke mannelijke presidentskandidaat in de VS ooit, mag een wonder heten. Al koopt ze er niets voor.

Foute ome

Donald Trump mag dan misschien een foute ome zijn, maar zijn negatieve impact is kleiner dan die van veel andere Republikeinse kopstukken, want hij heeft nog geen wetten op zijn naam staan. Flauw argument, want het komt doordat hij geen politieke ervaring heeft. Maar toch. Vicepresident-elect Mike Pence heeft wel wetten gemaakt en besluiten genomen die negatieve invloed hebben op miljoenen levens. Hij stemde als senator bijvoorbeeld tegen een federaal fonds om mensen met hiv/aids te behandelen. Gevolg: slechts een derde van de mensen met hiv in de VS gebruikt medicijnen om het virus onder controle te houden, tegen tachtig tot negentig procent in Europa. Dat heeft Pence niet alleen gedaan, maar zijn impact over de jaren is enorm. Trumps blazen is op dit punt schoon. Nog even. Positief toch?

Ik houd wel van de Amerikaanse traditie dat media voor verkiezingen expliciet partij kiezen

ry zei dat ze waardering had voor zijn kinderen, smolt hij. Voor het eerst die avond lachte hij en even oogde hij zelfs ontspannen. Iemand – en niet zomaar iemand – zei wat aardigs over zijn kinderen. Als hij niet tot over zijn oren in pussygate had gezeten, had hij haar wel kunnen zoenen. Ik snap dat. Iemand die je kinderen complimenteert, kan je dag goed maken. Trump wordt door velen gezien als zo'n joviale oom bij de kerstbrunch die nu eenmaal vaak net de verkeerde grappen maakt. „Oh, sociologie? En daarna direct aan de uitkering zeker?“ Of „Doe dat nou niet, mop, denk aan je lijn!“ Hij weet heus wel dat hij dat niet had moeten zeggen,

Dr. Sara Polak doceert aan de Universiteit Leiden Amerikanistiek. Voor deze krant beschouwt ze de ontwikkelingen in de Amerikaanse politiek.